

KONKURENTSIAMET

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeringud
maapiirkondadesse

Põllumajandustoote ja toidu tarneaheleas ebaausa kaubandustava tõkestamise seaduse rakendamine

Katrin Tasa

Järelevalveosakonna juhataja asetäitja

17.03.2022

Konkurentsiamet

- **Konkurentsiteenistus**

 - Keelatud kokkulepped

 - Turguvalitseva seisundi kuritarvitamine

 - Koondumised

 - Ebaausad kaubandustavad

- **Regulatsiooniteenistus -**

 - elektri, maagaasi, kaugkütte, posti, ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni ning raudtee, sadamate ja lennujaamatasude valdkondades järelevalve teostamine

- **Maksejõuetuse teenistus – alustab 2022**

Ebaausa kaubandustava seadus

01.11.2021. a jõustus põllumajandustoote ja toidu tarneahelas ebaausa kaubandustava tõkestamise seadus (lühend PTEKS).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17.04.2019. a direktiiv (EL) 2019/633, mis käsitleb põllumajandustoodete ja toiduainete tarneahelas ettevõtjatevahelistes suhetes esinevaid ebaausaid kaubandustavasid.

Ebaausa kaubandustava seadus

Enne PTEKS-i jõustumist sõlmitud müügilepingud tuleb viia seadusega kooskõlla hiljemalt **21. septembriks 2022.**

Eraldi regulatsioon nõuetele mittevastava lepingu kooskõlla viimise kohta (PTEKS §16)

Mõned mõisted

Ostja - isik, kes ostab põllumajandustoodet ja toitu, sealhulgas valitsusasutus või valitsusasutuse hallatav asutus, kohaliku omavalitsuse üksuse ametiasutus või ametiasutuse hallatav asutus või nende asutuste liit, avalik-õiguslik juriidiline isik või nende isikute liit.

Seadust ei kohaldata ostja suhtes, kes ostab põllumajandustoodete või toitu oma tarbeks.

Müüja - isik, kes müüb põllumajandustoodet ja toitu (sealhulgas tootja või tarnijaorganisatsioon või nende liit).

Isik võib olla nii ostja kui müüja.

Millistele toodetele kohaldub?

Euroopa Liidu toimimise lepingu lisa I nimetatud toode.

Samuti on põllumajandustooteks ja toiduks selles lisa nimetatud toode, kuid mis on töödeldud toiduks sama lepingu I lisa nimetatud toodet kasutades.

Näiteks kuuluvad lisaks tavapärastele põllumajandustoodetele ja toidule (piim, leib, sai, juust jne), põllumajandustoodete alla ka näiteks elusloomad, lõikelilled, taimed, taimesibulad, teravili kui ka loomasööt.

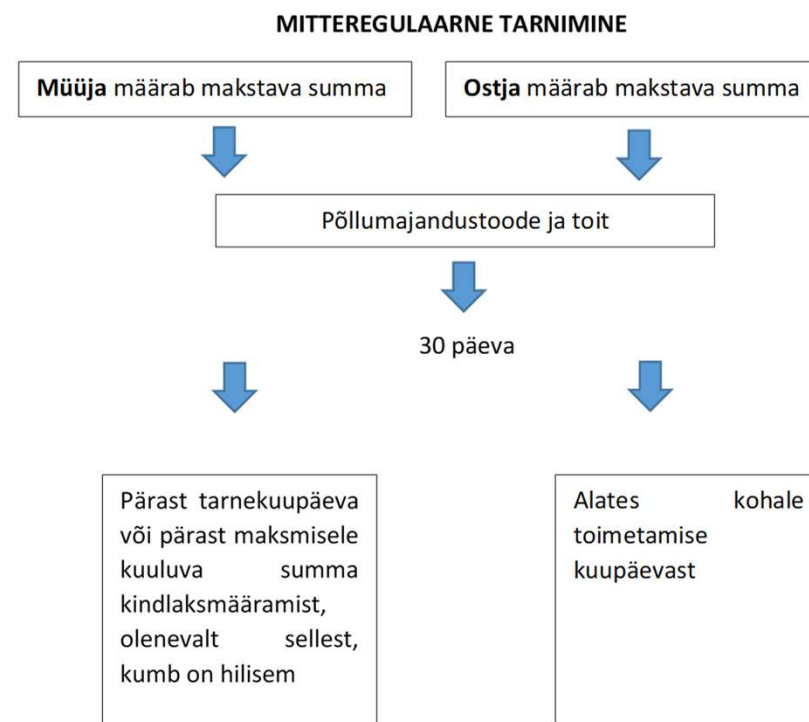
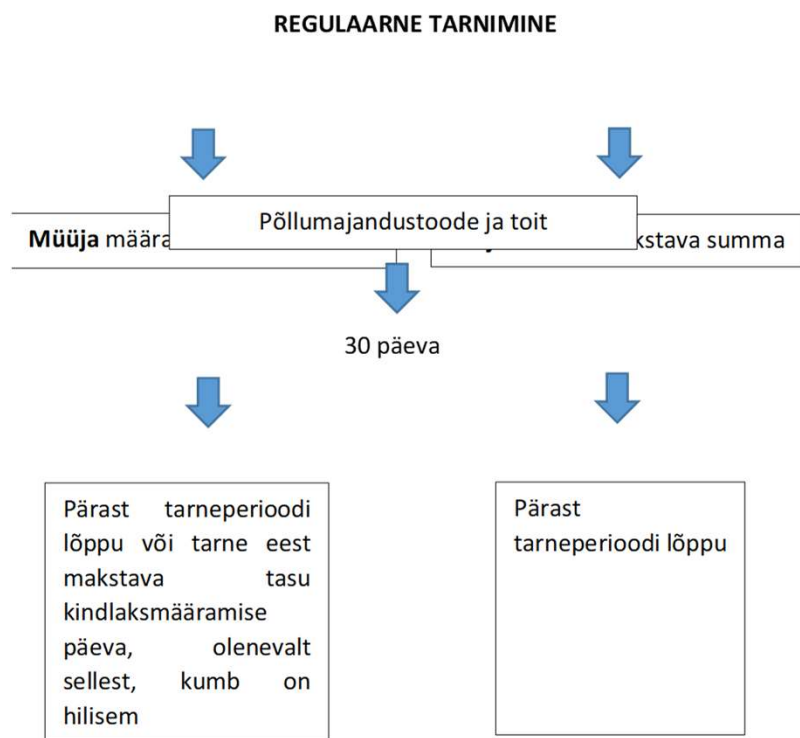
Ostjal on igal juhul ja alati keelatud:

1. tasuda põllumajandustoote ja toidu eest hiljem kui 30 päeva jooksul seaduses täpsustatud päevast arvates; (vt seletuskirja lisa1)
2. tühistada põllumajandustoote ja toidu tellimus nii lühikese etteteatamisega, et ei saa mõistlikult eeldada, et müüja leiab tootele muu turustus- või kasutusvõimaluse;
3. muuta ühepoolselt neid müügilepingu tingimusi, mis on seotud tarnete ja kohaletoimetamise sageduse, viisi, koha, aja või mahuga, kvaliteedistandardite, maksetingimuste, hindade või ostja pakutava või osutatava müügiga otseselt seotud teenuse osutamisega;
4. nõuda müüjalt tasu, mis ei ole seotud müüja põllumajandustoote ja toidu müügiga;
5. nõuda müüjalt tasu sellise ostja omandis oleva põllumajandustoote ja toidu raiskuminekku või kao eest, mis on toimunud ostja ruumides, kuid mitte müüja süül;

Ostjal on igal juhul ja alati keelatud:

6. keelduda kirjalikult kinnitamast ostja ja müüja vahel kokku lepitud müügilepingu tingimusi, kui müüja on kirjalikku kinnitust nõudnud;
7. ebaseaduslikult saada, kasutada või avaldada müüja ärisaladust;
8. ähvardada müüjat nõ kaubandusliku kättemaksuga, kui müüja kasutab oma lepingust tulenevaid või seadusjärgseid õigusi;
9. nõuda müüjalt hüvitist selliste kulude eest, mis on tekkinud seoses müüja toodetega seotud kliendikaebuste läbivaatamisega, kui kaebuse põhjus ei ole seotud müüja süüga.

Tasumise skeem

Ostjal on (kirjaliku kokkuleppe puudumisel) keelatud:

1. tagastada müüjale müümata jäänud põllumajandustoode ja toit ilma müümata jäänud toodete või nende kõrvaldamise eest maksmata;
2. nõuda tasu müüja põllumajandustoote ja toidu turul kättesaadavaks tegemise, ladustamise, väljapanemise või kaubaloetellu lisamise eest;
 - kirjalik, hinnangulised kulud ja kulude põhjendus, lisaks hinnanguline makse
3. nõuda ostja poolt müüdava põllumajandustoote ja toidu müügiedenduse kulude katmist;
 - ostja määrab kindlaks ajavahemiku, toote ja eeldatava koguse, lisaks hinnanguline makse

Osjal on (kirjaliku kokkuleppe puudumisel) keelatud:

4. nõuda ostja poolt müüdava põllumajandustoote ja toidu reklaamimise ehk turundamise kulude katmist;

- kirjalik, hinnangulised kulud ja kulude põhjendus, lisaks hinnanguline makse

5. nõuda ostja poolt müüdava põllumajandustoote ja toidu turustamise kulude katmist;

- kirjalik, hinnangulised kulud ja kulude põhjendus, lisaks hinnanguline makse

6. nõuda müüjalt kauba müümiseks kasutatavate müügialade kordaseadmise eest personalikulude katmist;

- kirjalik, hinnangulised kulud ja kulude põhjendus, lisaks hinnanguline makse

7. nõuda müüjalt üksnes etteantud veopakendite kasutamist, kui see ei tulene õigusaktist.

Menetlus Konkurentsiametis

Taotluse võib ametile esitada:

- Müüja;
- Tootjaorganisatsioon või TÜ oma liikme nimel;
- Müüjaorganisatsioon;
- Eelnimetatud kahe organisatsiooni liit;
- Organisatsioon, kes tegutseb MTÜ-na ja kellel on õigustatud huvi esindada müüjat.

Menetlus Konkurentsiametis

Kirjalik taotlus peab sisaldama:

- taotluse esitaja nimi,
- taotluse selgelt sõnastatud sisu
- taotluse esitamise kuupäev ja
- taotleja allkiri,
- haldusakti või muu dokumendi kättetoimetamise soovitatav viis ja selleks vajalikud kontaktandmed

Menetlus Konkurentsiametis

Taotluse esitaja põhjendatud taotluse alusel võib amet tunnistada taotluse esitaja nime ja muu teabe teisele isikule avaldamisele mittekuuluvaks.

Kui taotluse esitaja on märkinud, et taotleja nime ja muud teavet ei avaldata teistele isikutele, kuid kui on oht, et teave võib otsuse tegemisel tulla avalikuks, siis saab amet menetluse lõpetada.

Vastutus

Väärteomenetlus

Füüsiline isik – rahatrahv või arest

Juriidiline isik – rahatrahv kuni 400 000 eurot.

Haldusmenetlus

Ettekirjutus - ohu tõrjumise või korrarikkumise kõrvaldamise kohustus

Informatsioon

[Teiste riikide ebaausa kaubandustva üle järelevalvet teostavad asutused:](#)

https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/market-measures/agri-food-supply-chain/unfair-trading-practices_en

Eesti kohta leiab informatsiooni:

<https://www.konkurentsiamet.ee/et/ebaausad-kaubandustavad/valdkonna-tutvustus>

KONKURENTSIAMET

Aitäh!

katrin.tasa@konkurentsiamet.ee

www.konkurentsiamet.ee